

ШЕСТИЙ КОНГРЕС КОМУНІСТИЧНОГО ІНТЕРНАЦІОНАЛУ.

(Кінцева промова тов. Н. Бухаріна після дискусії над його докладом про міжнародне положення.)

(Продовження.)

ЗНАЧІННЯ РОБОТИ В ПІВДЕННІЙ АМЕРИЦІ.

Дозвольте спитати ще на деяких справах.

Насамперед я підкреслюю проблему південно-американських країн. Ми вже говорили про те, що вперше на цьому конгресі так широко репрезентовано південно-американські партії. Звичайно, це свідчить про поширення нашого руху по країнах Південної Америки. Ці країни тепер особливо важливі для нас, бо вони відіграють, хоча й дуже своєрідну, але в усякій раз дуже велику роль у світовій політиці. Агресивність в Південній Америці ми вже зазначали; ми знаємо також і визвольну війну Нікарагуа проти імперіалістичного втручання Злучених Держав Північної Америки. Всі ми добре знаємо, яке велике значення має опір Мексиці. Знаємо й те, що такий опір і як могутній народний рух проти північно-американського імперіалізму нині зростає в цілій низці країн Південної Америки. Ми добре знаємо, що ця проблема переплітається з деякими внутрішніми проблемами в деяких країнах, особливо з аграрною справою та боротьбою проти феодалізму.

В справі про тактичну лінію, в південно-американських країнах в наших колах є різні течії. Я не можу зараз дати відповіді на ці спірні питання. Я лише хотів би підкреслити, що з погляду боротьби проти війни та проти імперіалізму, взагалі з погляду розвитку могутніх революцій, могутніх аграрних революцій, в яких, мабуть, також виявляється тенденція перетворення їх в соціалістичні революції, весь комплекс південно-американських проблем сьогодні набуває все більшого значення.

НЕГРИТАНСЬКЕ ПИТАННЯ.

Далі треба підкреслити значення негритянського питання. В цім питанні Комінтерн ухвалив чимало резолюцій. Проте, лишається фактом, що відповіді партій досі ще не видавали цьому питанню особливу увагу.

Мало не всі наші товариші негри крім того заявляють, що відносно них це не вижить решток расового шовінізму. Я не заперечую цього факту. Якщо в дрібніших національних питаннях, як наприклад у Західній Європі, ми серед комуністичних партій маємо іноді ріжні тертя, — то як же ми можемо думати, що такі великі культурні і расові відмінні не залишають жадних слідів серед комуністичних партій. Можна спостерігати, як підчас обговорення якогось питання, що стосується негритянської проблеми, навіть у Комісіях Комін-

терну беруть іноді неправильний тон. Я був свідком цього, коли обговорювали питання про Південну Африку. Ми мусимо тепер рішуче змінити це становище. Від імені конгресу ми повинні в наших тезах поставити в обов'язок усім нашим товаришам, щоб вони в даній галузі провадили правильну лінію, нещадно борючись з найменшим проявом "расового шовінізму".

Негритянське питання треба вивчати не тільки з погляду ситуації у Північній Америці, а також і в Південній Африці то-що.

ДО ПИТАННЯ ПРО СТАНОВИЩЕ В ІНДІ.

Кілька слів про Індію. Деякі індійські товариші полегували зі мною і я мушу їм відповісти.

Приміром, товариш Разур заперечував проти мого характеру нинішнього економічного становища в Індії. Він говорив, що я даремно ані слова не сказав про індустріалізацію Індії. Я повинен, проте, зауважити, товариші, що в утворенні теорії "деколонізації" Індії індійські товариші намагалися спертися на один мій виступ, де я, правду кажучи, не говорив про деколонізацію Індії, але відзначив, що в Індії ми мали великі вклади чужоземних капіталів.

Тепер про мою доповідь. Хіба я насправді не говорив про індустріалізацію Індії? Я не вжив слова "індустріалізація", але раз я говорив про великі вклади капіталів передвоєнного і повоєнного періоду, то адже це і є питання про індустріалізацію. Проте, не це є вирішальний момент при розгляді нинішнього становища в Індії. Вирішальний момент — це так питання: чи є тепер поворот у політиці британського імперіалізму?

Я гадаю, що саме останніми часами процес англійського капіталу дуже послабився. Ми не спостерігаємо тепер того гарячого темпу вкладання капіталів, дедалі більших вкладів, як раніше. Тим то в Індії тепер нема колишнього форсованого процесу господарського розвитку. Останніми часами тут став певний передел. Саме через це відбувається процес зuboжіння, павперизації, коли селянин перетворюється не на міського робітника, а на півжebraка на землі, що його з усіх сторін обкрадають та закупають; коли на цьому ґрунті не зростає внутрішній ринок, а через це гальмується розвиток промисловості, поставленої крім того під ковпак англійської конкуренції, при чому привілеї англійської метрополії виявляються в цілому ярді "прав та переваг". Ось

специфічні риси становища в Індії. Товариш Разур говорив, що Англія намагається підкупити верхні верстви селянства. Це правда. Але мені здається, що товариш Разур перебільшує цей процес. Насправді відбувається процес дальшої павперизації і це основа прийдешніх революційних вибухів. Це також і основа буржуазної фронди проти британського імперіалізму.

ПРО ВІДЕНСЬКЕ ПОВСТАННЯ ТА "ЛІВУ" СОЦІАЛ-ДЕМОКРАТІЮ.

Що-до дрібніших партій, я вважав за свій обов'язок сказати кілька слів про австрійську. Деякі товариші запитували мене, чи не свідчить мбе мовчання про лівне повстання у Відні про те, що ми змінили свій погляд у цьому питанні. Як видно кожному товаришеві, ми свого часу обговорювали австрійське питання, при чому виступили дуже енергійно проти позиції брательної австрійської компартії. В ухваленій резолюції ми зазначили, що віденське повстання насправді було могутнім революційним рухом мас і що наша партія повинна була висунути гасло рад, під цим гаслом керувати повстанням і т. ин. Певно всі товариші знають з цієї резолюції. Мені здається, що в нас нема жадних підстав переглядати свій тодішній погляд. Друге питання — чи не був будьякою мірою ізольований цей рух на той стадій, який він досяг? Маса німецького і чехо-словацького пролетаріату не можна було закликати до загального страйку і серед них не можна було викликати рішучого масового виступу. З цього погляду віденське повстання було до певної міри ізольованим. Проте, за дальшого розвитку подій ми могли б мати і іншу ситуацію. Це було цілком можливо. Хто може поручитись, що з розвитком подій ми не мали б більшого заворушення в Німеччині, Чехословаччині? Така можливість не була зарані виключена. Тезу про ізольованість, хоча би відносно, ніяк не можна наводити на доказ проти нашої революційної тактики в Австрії. Чи мали ми тоді, з погляду нашої австрійської партії змогу далі розвивати цей рух? Гадаю, що так. Партія помилувалась, не сприяючи і творенню масових організацій у формі рад.

Резолюцію пленуму ВК КІ я вважав за абсолютно правильну. Інша річ, — це питання про те, якою мірою такі події ймовірні за теперішнього стану. Я не вважав таку перспективу за особливо ймовірну. Але це зовсім інше питання. Австрійські події з особливою силою підкреслили правильність тези про роллю "лівих" соціал-демократів про те, що вони є найнебезпечніші вороги революційного пролетаріату.

(Кінець буде.)

Товариші! Відновляйте передплату на "Українські Робітничі Вісти"!

Куток робітничо-фермерської молоді

ПІОНЕРИ СВІТУ.

По всій земній кулі розкинулись піонерські організації, в 25 країнах вони працюють зараз. На різних мовах, різними способами під керівництвом Комсомолу й комуністичних партій, вони виконують свою роботу, борючись з капіталістичним ладом.

В ДАЛЕКОМУ КИТАІ.

На берегах Жовтого моря в замученому генералами й буржуазією всіх країн Китаї, піонери зараз працюють в підпіллі, то є нелегально, переслідувані владою. Всього рік тому підчас розквіту Китайської революції, в Південному Китаї нараховувалось близько 125 тисяч піонерів. Більшість загонів було на селі, чимало їх організувалось і в містах серед дітей, що змалу працюють по 12 і більше годин на день і в майстернях і на фабриках. Піонери брали участь в революційній боротьбі. Вони виганяли дідичів з сіл, вони йшли з загонами революційної армії проти мідитаристів.

Потім настала контр-революція. Комуністів страчували в Китаї сотнями. В місті Кантоні вбито, поранено й заарештовано 600 піонерів. В провінції Хунан кровожадний генерал Сю-Ду-Ін розстріляв 200 піонерів і понад 1,000 заарештував. Багато піонерських загонів розпалося, інші пішли в підпілля, щоб там допомагати робітникам і селянам в їхній боротьбі з контр-революцією. Дитячий рух в Китаї не запер; він буде зростати за кожного революційного успіху.

У ВІЛЬНІЙ МОНГОЛІ.

Біля Китаю—Монголія. Там вже нема бандітів-генералів. Там народна республіка й піонерам ніхто не перешкоджає працювати. Правда, робити там не легко. Монголи тільки взяти живуть в певних місцях. Тільки в школах провадяться роботи з піонерами, організуються загони. Вліті ж більшість Монголів зі своїми табунами й отарами розходяться в різні місцевості, колючуть, шукаючи гарні пасовиська для худоби. Розходяться і піонери. Важко вліті серед них вести роботу, проте ж дитячий рух тут зростає. Ще в минулому році в Монголії було тільки 700 піонерів. Зараз їх — понад 1,500. Населення добре ставиться до піонерів, організуваним загонам несуть подарунки — чай, овес то-що.

В КРАЇНІ РАД.

1/6 частину земної кулі посідає Союз Радянських Соціалістичних Республік. Це—єдина країна в світі, де дитячий рух розвивається цілком вільно, підтримується населенням і владою. 1,681,566 піонерів і 262,000 жовтенят нараховує в своїх лавах піонерія Радян-

ського Союзу. В дикій тайзі Сибіру, в гарячому Туркестані, серед самоїдів Далекої Півночі, в горах Кавказу, по селах України й по великих містах — всюди знаходимо дітей організованих в Юні Піонери. У Радянському Союзі піонери провадять велику роботу, мають свої клуби, бібліотеки, майдани. Все що може робити країна Рад для своїх дітей.

А В ПАНСЬКІЙ ПОЛЬЩІ...

А далі — Польща, де вільно працюють буржуазні дитячі організації, де бой-скавти гуляють по вулицях і де дозволяють організуватись дітям робітників і селян. На кожного, хто намагається організувати піонерський загін чекає в'язниця. І все таки в Польщі існує піонерська організація, що нараховує в своїх лавах 2,500 дітей, хоч і працює по-тайки від поліції, підпілля.

ТАМ, ДЕ ЧОРНІ ФАШІСТИ...

В Естонії, в Болгарії, в Італії недавно тому були гарні піонерські організації, виходили дитячі комуністичні журнали. Тепер журнали закрито, організації розлучено. В цих країнах чимало було випадків крадіж арештували дітей за участь в дитячих групах.

В Італії фашисти організували свою дитячу організацію "Балла" й хотіли притягти до неї всіх дітей. З нею борючись комсомольці. Вони видали підпілля дитячий журнал, який з великою цікавістю читали школярі.

В ДЕРЖАВАХ ПІВНОЧІ.

Кілька тисяч піонерів нараховується в державах півночі Європи—Швеції, Норвегії, Данії і в Фінляндії. Тут найстарші дитячі організації (у Фінляндії Спілка Організованих Дітей Робітників існує з 1918 року), але вони ще не цілком налагодили роботу. Мало уваги віддають революційній боротьбі й роботи в школі. Зараз цю хвилю виправляється і піонери працюють жвавіше. В Данії лише 100 піонерів, але вони вже шукаючи гарні пасовиська для худоби. Розходяться і піонери. Важко вліті серед них вести роботу, проте ж дитячий рух тут зростає. Ще в минулому році в Данії було тільки 700 піонерів. Зараз їх — понад 1,500. Населення добре ставиться до піонерів, організуваним загонам несуть подарунки — чай, овес то-що.

Німецькі піонери допомагають партії і комсомольці переводити ріжні кампанії, вони виступають на мітингах, поширюють літературу, беруть участь

у демонстраціях, але надто добре піонери працюють в школі, борючись з контрреволюційними вчителями. Вони відмовлялись співати релігійні пісні і співали революційні, вони не хочуть вивчати "закона божого", вони протестують проти неправдивих чуток про Радянський Союз. Кари різкими і лійкою не лякають піонерів, не зупиняють їх працювати.

Журнал німецьких піонерів "Бараб" найстаріше дитяче видання.

В ЦЕНТРАЛЬНІЙ ЄВРОПІ.

1,500 піонерів у Франції також успішно працюють у школі. Вони борються проти військової підготовки школярів (а буржуазія хоче, щоб і школярі брали участь у війнах, які вона готує). Як і в Німеччині, піонери Франції організують свої табори, щоб зміцнити здоров'я дітей.

Маленька піонерська організація Австрії (250 дітей) завдає багато турбот поліції і капіталістам. Піонери беруть участь в ріжних демонстраціях, вони переводять по школах мітинги протесту проти утиску робітників, збирають кошти на допомогу безробітних. Поліція заборонила в минулому році піонерську організацію, але робота все-ж таки не припиняється.

В Швейцарії, Голандії, Чехословаччині піонерські організації виконують таку-ж бойову роботу.

В МРЯЧНІЙ АНГЛІІ.

Більшим впливом серед школярів користуються піонери Англії. Піонерів там менше 1,090, але вони зуміли організувати страйк 10,000 школярів підчас страйку майнерів. Вони поширили свої відозви проти посилення англійських військ в Китаї. Англійські піонери часто страйкують по школах, вимагаючи гарячих сніданків, взуття для бідних школярів, то-що. Що піонери добре працюють, доводять хоч би й те, що в англійському парламенті представники буржуазії часто виступають проти піонерів, вимагаючи від уряду заборонити їм працювати.

В Австралії і в Африці дитячий рух робить тільки перші кроки, там організуються перші загони.

НА АМЕРИКАНСЬКІЙ ЗЕМЛІ.

В Сполучених Державах Північної Америки піонерська організація досить велика — 4 тисячі членів. Тут піонерам також доводиться витримувати в школах велику боротьбу. Вони протестують проти негарного поведіння вчителів, проти захисту ними багатих. За останні два роки піонери стали брати активну участь у страйках своїх батьків-робітників. Вони збирають фонди для страйкерів, виставляють свої вимоги, вимагаючи від

влади допомогти голодним дітям, то-що.

З інших країн Америки піонерський рух існує в Мексиці, Аргентині, Уругваї і Канаді. В кожній з цих країн нараховується по кілька сот піонерів (в Мексиці — 1,000, в Уругваї — 800, в Канаді й Аргентині — по 700), хоч організації тут виникли недавно, пізніше ніж в Європі.

Працюють вони в школах і випускають свої стінні газети. Так від берегів Жовтого моря до холодної Аляски оперізують земську кулю організації піонерів.

В. Л.

НАУКА Й ТЕХНІКА.

НОВЕ В ПОВІТРЯНІЙ ПОШТІ.

Поширення повітряної пошти гальмується через те, що для сідання літака потрібний устаткований майдан та персонал для обслуговування. Це збільшує вартість пересилання листів повітряною поштою.

Ось чому конструктори вже кілька років намагаються знайти спосіб приймати та передавати пошту з літаків і на літаки підчас лету. Що-до приймання це завдання цілком задовільно розв'язується так: з літака пошту скидають з особливими індивідуальними пакуваннями. Передавати-ж пакети на леті далеко трудніше. Справа в тому, що навіть невеличке зусилля, яке треба, щоб підняти на леті пакет вагою в кілька фунтів, може порушити рівновагу літака й спричинитись до катастрофи.

Але недавно один англійський конструктор вдало розв'язав і це завдання. За його способом пошту передають так: з літака, що пролітає, спускають мотузок з гачком на кінці. Гачок хапає за мотузок, причеплений до курка особливої "гармати", що стріляє поштовим пакетом у напрямку до літака.

Отже, літак позбавляється потреби перемагати інерцію поштового вантажу, через що подати пошту на леті можна цілком безпечно. Гармата стріляє з допомогою пружини. Цей спосіб тепер уже так вдосконалили, що підчас стріли поштою передають на літак, який летить, десятків ящиків, не розбивши ні одного.

НАЙСТАРША КАМІННА БУДІВЛЯ.

Найстаршу камінну будівлю відкопано недавно з під пісків у пустині Сагарі, в Єгипті. Як і всі дощі відомі єгипетські камінні будівлі, а саме піраміди, ця будівля була місцем виховання спочинку єгипетського короля Зосера з третьої династії. Вона так само була збудована в вигляді піраміди й мала 500 ярів завдовжки, а 300 ярів завширшки й оточені грубою камінною стіною. Її датує 4,500 років. Довкола цієї піраміди було побудоване єгипетське містечко, потім приспане горами піску аж до часу, коли його недавно відкопали разом із королівським гробницем.

АПАРАТ, ЩОБ ОРІЄНТУВАТИСЯ В МРЯЦІ.

У Сентемтоні (Англія) останніми днями випробовано практично винахід одного англійського техніка, що дає можливість орієнтуватися в мряці. Винахід ґрунтується на проміні, що дає можливість бачити й орієнтуватися серед густої мряки. Винахід зроблено так, що спеціальне проміння, звернене в певному напрямку, пронизує мряку, і, вертаючись, кидає на відповідно устатковане люстерко образи предметів, схованих в мряці.

ДЖИМ ТУЛІ.

ЖЕБРАКИ ЖИТТЯ.

АВТОБІОГРАФІЯ БОСЯКА.

Переклад І. Ю. Кулик.

(Продовження.)

— Що-ж, — сказав Бил, — гада через міст до Буні.

— Цього ви, братішки, не зробіте. На те я й сиджу тут, щоб не пускати нікого на міст. Потяг тут якось заскочив одного бідолаху на середині й жбурнув його вниз на ті дерева, як дохлау пташку, — сказав одозвблений прапором чоловік і стругав собі далі.

— Ми стояли з хвилину мовчки, а він знов кавав, дивлячись угору:

— Вночі тут прохолодніть потяг, і ви зможете на ньому їхати далі. Це м'ясний товарний, а йде хутко, як почтовий... Всі вагони запломбовано. Краще вам тут зачекати, а то доведеться жарити пішки п'ять миль через міст, щоб скочити на потяг, що йде до Буні, а звідти ще їхати десять, а то й дванадцять миль.

— Не трудно було бачити, що чоловікові дошкуляла самотність.

Сонце зникло і небо тьмяно свідило. Потім кривавочервона креска з'явилась на обрії, а сірі хмари, мов цементні замки з баштами, свердись на неї. Жовті хмари кубились над

баштами, немов величезні мотилі, що не могли знайти куща на спочинок.

Скоро все стало вишневе, згодом — багряне, а там — пурпурово-чорне. Нарешті темні тини ползали через землю, і всі кольори перетворились у тьмяну синицю, що кризь не сяяли зорі. Зачарований видовищем, я мовчки дивився, в той час як решта втрех вели розмову про всякі дрібниці. Доли в деревах пергукувались сичі. Звідкись — дуже далеко — доносились гавкання пса.

— Ці вночі нагадують мені Філіппіни, — сказав вартовий.

— А ти бував на островах? — зацікавився однорукий.

— Ще-б пак! Аж три роки.

— Тю! Так і я-ж так, саме...

— Там ти й руку втратив?

— Еге-ж, але не за мою країну, лише за дівчину.

Ніхто не втручався в розмову, і однорукий босж кавав далі:

— В цій країні й дівчини підходять для парубка не знайдеться. Всі вони — квочки. Ота дівчина була частково з племені багобо, частково Філіппіна, та ще й напів-Китайка. Вона належала до мезітоз, це племя — лихварі острова.

Вартовий кивнув головою, підтверджуючи.

— Ця дівчинка була корольок, та й тільки, — продовжував однорукий, — і я мало не дурів

за нею. Батько в неї був китайоз, утримував ігорний притон. Вона мене теж кохала, і — хай йому! — як вона вміла кохати! Їй було задеве шістнацять, бо в тій країні жінки хутко стигнуть. Родичі її матери були багаті. Мезітоз ніколи не б'ються, вони надто зайняті своїми прибутками, щоб мати час на бійку. Але багоби — народ бойовий, вони їздять верхи, як Індійці, і завжди мають при собі списи підчас бійки. Вони рік-річно догаладають свої коні й люблять їх, як Араби.

Одного дня батько дав цій дівчинці десять доларів. Вона накупила цукру, служниця набирав конфітур, і вона посилала служницю торгувати солодощами в роздріб. Таким чином вона заробила чималенько грошей, а тоді почала торгувати клейдонами. Свої перли й діаманти вона переховувала в сефї. Вона шахрувала, як грїх. Я почував себе найбагатшим у світі, коли вона подарувала мені чотири діаманти. Оце так вміла заробляти — і, увяць собі, їй задеве було шістнацять. Ти знаєш, де рїчка Діга? — звернувся оповідач до вартового.

Той мугикнув "еге-ж" і, набивши свою люльку, запалив її.

— Ну, так от це було в містечку, що звалося Вера. Містечке доволка чортівськи хороша! Жінки там їздять верхи, як чоловіки, і ви-б мали бачити, як шамала моя чорня-

венька! Я ще маю думку колись повернутись туди, хоч, може, може, тепер вона груба й бридка. Я знаю, що й я такий, але колись я був інакший.

Батько хотів іслати її до Еспанії в науку, бо багато з них вчиться там усюди по школах. Та вони все повертають до старого життя — зовсім як Індійці. Це так само, як і з нами, хоч всі люди доволка бажали-б, щоб ми любили працю. Та я її не дуже то полюблю.

Моя дівчина мала брата, попа й геомонського задавуку. Старий теж був християнин замолоду, але потім навернувся до китайської віри знов. Чимало їхніх приймає християнство, доки заробляють купу грошей.

Ну, так от старий поганець щось там підозривав, що я кручу з його дівчиною, і одного разу він влаштував великий обід на новий рік. Це там у лютім, і вони святкують аж тиждень і смажать свиней і всяке таке.

Я обпився якогось зеленого пива, що виперло-б дух навіть з мула. Отже, вони покляли старого китайського лікаря, той мні наговорив ка-зна чого і мріяв мені температуру на перенісїю. А потім хтось садонув мене в голову, і купа п'яних китайців та креолів почала мене молотити. Вони загнали мене в куток, і я мав битись, як Мік на Донібрускському ярмарку!

(Далі буде.)

Легендарний Ірландець, паливода.

В МОЛОДІ НАШЕ МАЙБУТНЄ!

Не забудьте передплатити для своїх дітей місячний журнал

"СВІТ МОЛОДІ"

що виходить у Вінніпегу і друкує приступні для молоді статті, вірші, оповідання, забави, загадки, а особливо звертає увагу на належне виховання робітничо-фермерської молоді.

Поширюйте Вістку про цей журнал! Збирайте нові передплати!

На—шаний рік передплата вносить тільки 50 центів.

Поодинокое число 5 ц.

Замовлення з грїшми посилайте на таку адресу:

THE YOUTH'S WORLD Pritchard & McGregor Sts. Winnipeg, Man.